

LOODUSFOTODE NÄITUS TÕSTAMAAL

12.04.2003 toimus Tõstamaa Rahvamajas pidulik sündmus. Avati Eve Käär'i loodusfotode näitus. Avamisele oli kogunenud kenake rahvahulk, öeldi hulk tänusõnu autorile. Eve on nägija, kes paneb tähele seda, millest sageli minnakse mööda või teinekord ka astutakse peale. Igal Eve tehtud pildil on oma lugu, see sünnib päevade-nädalate-kuude ja isegi aastate jooksul. Oma parima pildi kohta, arvas Eve nõnda: see on veel tabamata. Võimalik, et see lendab, ujub või jookseb kusagil siinsamas, kuid võimalik on ka see, et pilt jääb tabamata. Kui on valida kahe jahi, vereta ja verise jahi vahel, võiks eelistada esimest. Verise sulehunniku või hingevaakuva kitse-põdra



asemel on võimalik tulemust näidata kõigile. Seda ei pea võrstsitama jahimehejuttude suurendusklaasiga. Oma piltide kohta on Eve kirja pannud järgmist. **Selleks, et näha midagi huvitavat ja ilusat, ei olegi alati vaja palju raha ega aega, tuleb ainult**

ümbritsevat märgata.

Tõstamaa lähiumbrus pakub selleks lõputuid võimalusi. Kus mujal oleks veel esindatud pea kõik Eesti maastikutüübid koos sinna juurde kuuluva taime- ja loomariigiga. Muidugi ei jookse metsaelanikud kellelegi kohe vastu ning kõiki taimi pole võimalik igal sammul kohata. Loodusretked ongi põnevad tänu ootamatustele, mis kutsuvad ikka ja jälle tagasi. Väikene mürdosa nähtust on õnnestunud ka fotokotti püüda, mida jagan meelsasti vaatajatega. P.S. Kõik elusolendid on pildistatud Tõstamaa lähiumbruses ja vabas looduses



Täna lehes:

<i>Volikogu istung</i>	lk 2
<i>Omaalgatuse toetus</i>	lk 3
<i>Kõlas ansambllaul</i>	lk 3
<i>Noor arst Inglismaalt külas</i>	lk 4
<i>Rohkem päikest igas päevas</i>	lk 4
<i>Maaelu EL-is</i>	lk 5
<i>Tervisest</i>	lk 6
<i>Norra – tuhandete unistuste maa</i>	lk 6
<i>Pilt jutustab</i>	lk 7
<i>1. kvoodiaasta</i>	lk 8
<i>Hansapanga konkurss</i>	lk 8
<i>Lasteaia lood</i>	lk 9
<i>Mis toimub?</i>	lk 9
<i>Tõstamaa kirikust</i>	lk 10
<i>Kuulutused</i>	lk 11
<i>Önnitlused ja kuulutused</i>	lk 12

Tore on see, et järjekordne näitus meie seltsimajas on tõelisus. Näib, et Önnela asumisega Tõstamaa seltsielu edendaja kohale on alus pandud kenale traditsioonile. Fotonäitus jääb avatuks kõigile külalistele veel mitme nädala jooksul. Olete oodatud!!

Madis Veskimägi

Tõstamaa Vallavolikogu 6. korraline istung

toimus vallamajas 04.aprillil.2003.a.

Istungist võttis osa 8 volikogu liiget, puudus Urmas Reinfeldt.

Istungit juhatas volikogu esimees Heino Tamm.

Päevakorras oli:

1. Vallavanema infominutid

Vallavanem rääkis oma ettekandes Tõstamaa katlamaja rekonstrueerimisest, külakoosolekute läbiviimisest, kooli internaadi remondist, aleviku lastele mänguväljaku ehitamisest jne.

2. Valla põhimääruse kinnitamine

Tõstamaa valla põhimääruse eelnõu oli läbi arutatud volikogu põhimääruse komisjoni ja vallavalitsuse poolt ning oli volikogus kolmandal lugemisel. Eelnõusse parandusettepanekuid rohkem ei tehtud ja otsustati määrus kinnitada.

Valla põhimäärus sätestab volikogu ja vallavalitsuse ülesanded ning töökorra, volikogu esimehe, aseesimehe, vallavanema, komisjoni esimeeste ja aseesimeeste valimise korra jne.

3. Külavanema statuudi kinnitamine

Ettekanne valla arendus- ja keskkonnanõunikult Raine Viitaselt. Külavanema statuudi (põhikirja) eelnõu oli arutusel volikogus, vallavalitsuses ja praeguste külavanemate kogul Tõstamaa rahvamajas.

Volikogu otsustas peale esitatud ettepanekute läbiarutamist külavanema statuudi kinnitada.

4. Valla korraeeskirjade esimene lugemine

Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse paragrahv 22 lõige 1 punktid 36¹, 36² ja 36³ panevad vallavolikogule kohustuse kehtestada kaevetööde, heakorra, koerte ja kasside pidamise ja avaliku korra eeskirjad. Volikogu suunas peale arutelu eelnõu teisele lugemisele, järgmisel volikogu istungil.

5. Korruptsioonivastase seaduse rakendamisest

Vallasekretär tuletas volikogu liikmetele meelde, et läheneb majanduslike huvide deklaratsioonide esitamise tähtaeg. Majanduslike huvide deklaratsioone peavad esitama volikogu ja vallavalitsuse liikmed iga aasta 30. aprilliks. Deklaratsioonihoidjaks määrati volikogu komisjon, kuhu kuuluvad:

Peeter Lapp

Katrin Tõnisson

Alo Adler.

6. Sotsiaaltöö koduteenuste loetelu ja nende osutamise tingimuste ja korra kehtestamine

Määruse eelnõu oli volikogu liikmetele kätte antud eelmisel volikogu istungil.

Kuna parandusettepanekuid ei tehtud, otsustati määrus vastu võtta.

7. Lasteaiaõpetajate palga alammäärade kinnitamine

Ettekanne pearaamatupidajalt Karin Randmäelt.

Lasteaia pedagoogide palga alammäärad kehtestatakse volikogu poolt koolieelse lasteasutuse seaduse alusel.

Volikogu otsustas määruse kinnitada.

8. Ülevaate Tõstamaa lasteaia tööst

esitas lasteaia juhataja Aita Lind.

9. Korterüüri piirmäärade kehtestamine

Lähtudes elamuseaduse paragrahvist 37¹ otsustas volikogu kehtestada valla munitsipaalomandis olevate eluruumide üüri piirmääraks 6 krooni m².

10. Valla lähiaastate tegevuskavast

Ettekanne vallavanemalt Toomas Rõhult.

Volikogu liikmetele jagati välja küsimustik, millele vastates saaks igaüks paberile panna enda nägemuse valla arengusuundade kohta.

11. Arvamus Maastikukaitseala kaitseeskirja kinnitamise kohta

Ettekanne Raine Viitaselt.

Manija maastikukaitseala eeskiri on volikogus arutusel olnud juba 26.10.2001. a. siis tegi volikogu eeskirja mõned parandusettepanekud. Seekord otsustas volikogu eeskirja kinnitamise heaks kiita. Kaitseeskirja kinnitab Vabariigi Valitsus.

12. Riida maaüksuse detailplaneeringu algatamine

Manija saarel asuva Riida maaüksusele lisahoonete püstitamiseks ja sellega seoses detailplaneeringu algatamiseks, oli taotluse esitanud Ülle Tamm. Volikogu otsustas detailplaneeringu algatada.

13. Kirsi maaüksuse detailplaneeringu kehtestamine

Ettekanne Raine Viitaselt.

Detailplaneering algatati volikogu poolt 01.03.2002. a.

Volikogu otsustas detailplaneeringu kehtestada.

14. Munalaiu sadama detailplaneeringu ülevaatamine

Planeerimiseaduse paragrahv 29 lõike 3 alusel vaatab kehtestatud planeeringud üle kohalik omavalitsus ja esitab ülevaatamise tulemused maavanemale hiljemalt kuue kuu jooksul pärast kohalike omavalitsuste volikogude korralisi valimisi. Kehtestatud planeeringute ülevaatamise tulemustest informeerib kohalik omavalitsus avalikkust ajalehes. Volikogu otsustas Munaliu sadama detailplaneeringu kehtima jätta.

Volikogu poolt vastuvõetud õigusaktidega (valla põhimäärusega, külavanema statuudiga jne.) saab lähemalt tutvuda vallamajas.

Eve Sahtel
vallasekretär

Kohaliku omaalgatuse toetus

Juba mitmendat aastat on valla eelarves oma eraldi rida – kohaliku omaalgatustegevuse toetus või siis teiste sõnadega ka kohalik kultuurkapital. See on teatud summa valla raha, mida jagatakse 4-liikmelise komisjoni poolt 4 korda aastas vastavalt laekunud avaldustele. Toetust saavad küsida kõik need, kes tahavad midagi valla, valla inimeste või oma küla heaks ära teha, on hea plaan ning see plaan vajab veidi rahalist tuge. Niisiis küsijateks võivad olla nii üksikisikud, seltsid kui ka seltsingud, mittetulundusühingud või hoopis muud huvirühmad.

Mõte tuleb panna selleks ettenähtud taotlusvormile ja seda ka põhjendada, läbi tuleb eelnevalt mõelda kulutused, mille jaoks raha soovitakse. Täidetud taotlusvorm tuleb saata vallavalitsusele iga kvartali esimese kuu 15. kuupäevaks. Arvestama peab sellega, et toetus on just mõeldud väikeste tegijate heaks, st toetuse maksimaalne suurus on 3 000 krooni. Suuremate projektide puhul tuleb tõsisemalt arvestada valla eelarvega, valla arengukavaga ning kirjutada siis omakorda rahataotlused suurematesse fondidesse.

Tegevusi, mida on toetanud kohalik omaalgatuse toetus, on olnud läbi aastate väga erinevaid - küla jõulupidu, soparalli, laste lauluvõistlus või näiteks ühine bussireis Kurgjale. Kui teil on mingi tõsine ärapõhjustatud soov enda ja teiste jaoks midagi taolist teha, kasusaajateks mingi laiem meie valla inimesterühm või piirkond, küsige infot vallavalitsusest.

Alljärgnevalt ülevaade eelmise aasta projektidest.

Tõstamaa valla kultuurkapitalile laekus eelmisel aastal 19 avaldust, neist projektidest said toetuse järgmised projektid kogusummas 12 030.40 krooni.

1. Vabariigi aastapäeva pidu valla elanikele, projektijuht Maire Adler, toetus 1 500.-
2. Tõstamaa valla laste lauluvõistlus, projektijuht Maire Adler, toetus 1 500.-
3. Kavaru küla vastlapäev, projektijuht Elsa Rand, toetus 300.-

4. Tõhela raamatukogu 85. aastapäeva tähistamine, projektijuht Silvi Rand, toetus 1000.-
5. Rahvariite lisad, projektijuht Kaarin Reinson, toetus 500.-
6. Emadepäeva tähistamine, projektijuht Elsa Rand, toetus 500.-
7. Manija külakeskuse sisustus, projektijuht Ülle Tamm, toetus 1650.40
8. Tõstamaa seltsimaja "Tüdrukute klubi", projektijuht Merli Mirk, toetus 200.-
9. 2 tundi meikimiskursust, projektijuht Merli Mirk, toetus 200.-
10. Ekskursioon valla raamatukogude lugejatele Kurgjale etenduse külastamisega, projektijuht Silvi Rand, toetus 1 300.-
11. Pootsi Raamatukogu 50, projektijuht Asta Kivimaa, toetus 1 500.-
12. Malevlaste vaba aja täitmine, projektijuht Maris Marus, toetus 980.-
13. Pootsi-Kavaru jõulupidu, projektijuht Elfi Vool, toetus 900.-

Raine Viitas

Keskkonna- ja arendusnõunik

Tõstamaal kõlas ansamblilaul

9. märtsil toimus Tõstamaa rahvamajas Pärnumaa vokaalansamblite päev, mille korraldas Pärnumaa Rahvakultuuri Keskseks koostöös Tõstamaa rahvamajaga.

Vokaalansamblite päeval astus üles 16 ansamblit Pärnumaa erinevatest paikadest, lai oli ka ansamblite vanuseline skaala, ulatudes õpilastest pensionärideni.

Korraldajate Heli Kallasmaa ja Önnela Pärnaste sõnul võis päeva kordaläinuks lugeda, seda enam, et esinemisvõimalusi pole taidlejatel just palju ning iga publikuproov on alati teretulnud.

Ansamblipäevale lisas värvi võistlusmoment. Esinejaid hindas kolmeliikmeline žürii, kuhu kuulusid Ave Sopp (esinaine), Andrus Haugas ja Toomas Kuter.

Žüriiliige Ave Sopp viibis Pärnumaa vokaalansamblite võistlulaulmisel ka eelmisel aastal. Tema sõnade kohaselt on ansamblite laulukultuur aasta jooksul oluliselt ühtlustunud ja edasi arenenud.

Kõik 16 ansamblit olid tublid juba selle poolest, et nad välja tulid. Iga ansambli puhul võis rääkida millestki positiivsest või ka vajakajäämisest, mis just konkreetset kollektiivi iseloomustas.

Üldkokkuvõttes andis žürii välja kuus eripreemiat ja ühe peapreemia.

Preemia rahvalaulu parima esituse eest pälvis Häädemeeste naiskvartett, kellele otsustati anda ka eripreemia parima idee ja teostusega saatepartii eest.

Parima *a capella* esitajaks valis žürii Surju ansambli "Moderato".

Lauluseade poolest üllatas positiivselt Aruvälja ansambel "Karuohakas", kes pälvis seade eripreemia. Näitlemise ja lavastuslikkuse koha pealt jäi silma-kõrva ansambli "Krõõt ja kraaded" Setu teemaline laul. "Krõõt ja kraaded" sai lavastuslikkuse eripreemia.

Kolmanda nooruse eripreemiaga otsustas žürii ära märkida Pärnu ansambli "Kadri", eduka debüüdi preemiaga aga Lavassaare ansambli "Kuremari".

Seekordse vokaalansamblite päeva parimaks kollektiiviks ning peapreemia omanikuks tunnistati Varbla ansambel "Midrilind".

Lisaks võistlulaulmisele võisid kõik kohaletulnud kaasa elada Tõiv Tiitsu poolt juhitud meeolukale šoule "Tähed Tõstamaal".

Toomas Kuter

Noor arst Inglismaalt külas Tõstamaa Tervisekeskuses

Kõigil patsientidel, kes plaanivad külastada Tõstamaa Tervisekeskust järgneval nädalal, so. 14.-18.04.2003 on võimalik kohtuda Tobias Hillman'iga. Tobias on sündinud 12.06.1980 Chichesteris lõuna-Inglismaal. Eeloleval suvel hakkab ta lõpetama arstiteaduskonda Nottinghami Ülikoolis. Noor kolleeg viibib lõpetamiseelset praktikal erinevates raviastutustes nii teistes riikides kui ka meie maal. Valikut Eesti kasuks kallutas paar tõsiasja: möödunud suvel kohtus ta Soomes Eesti arstiteaduskonna üliõpilastega ja ka see, et tema *girl-friendi* onu, kes praegu elab Sydneys, Austraalias on pärit Eestist. Eestisse saabus ta 31.03.2003. Esimesed nädalad möödusid Tartus erinevaid perearstikeskuseid külastades. Mida veel vaadata? Perearstiteaduse õppetoolist soovitati võtta ette 230 km reis Tõstamaale, sealsesse tervisekeskusesse. See on lühidalt Tobiase lähetamiselu Tõstamaale.



Eestlaste juures paelub külalist meie sõbralikkus, avatus ja külalishakus. Mille poolest sarnanevad perearstikeskused Inglismaal ja Eestimaal? Kindlasti on patsiendid sarnased igal pool, hästi palju muresid, erinevaid tõbesid, nõudmisigi. Sarnased on ravimid vaevuste leevendamiseks. Sarnasena on peretohtrid mõlemas riigis „väravavahi“ rollis. See tähendab seda, et esmalt pöördub patsient perearsti vastuvõtule, kes siis koostab kõige õigema uuringute-

konsultatsioonide ja ravi plaani. Patsient võib olla küll väga teadlik oma muredest, kuid kogenud perearst teab, et sarnase vaevuse taga võib olla hoopis muu haigus kui seda arvab patsient.

Erinevusteks võiks pidada seda, et Eesti perearstikeskustes tehakse põhilised analüüsid kohapeal, Tõstamaal lisaks ka väikekirurgilisi protseduure. Külalisele avaldas muljet meie kõrge internetiseerituse tase. Tõstamaa on meile küll kodus,

kuid maailma mastaabis on see siiski vaid külake. Kuid meil on olemas kiire interneti püsiühendus, mis võimaldab perearstile näiteks ka hoopis uut võimalust: haige konsulteerimist pika maa tagant ehk telemeditsiini. Erinevusena ei saa mainimata jätta ka rahalisi võimalusi, kuid seda näib korvavat meie tohtrite nutikus ja kannatlik meel. Kel inglise keel suus, on oodatud kohtuma meie külalisega eeloleval nädalal.

Madis Veskimägi

Et oleks rohkem päikest igas päevas!

9.-10. aprillil toimus Pärnus hotell Viktoria ja hotell Bristolis ruumides Maailma Lastekaitsefondi seminar. Seminaril osalesid inimesed Leedust, Lätist ja Eestist ning Maailma Lastekaitsefondi juhtimiskeskusest Rootsist ja Brasiiliast. Kõiki neid inimesi ühendas üks soov – Et maailmas oleks rohkem lastenaeru ja vähem õnnetu lapsi. Seda lihtsat inimlikku soovi on asunud Baltimaades ellu viima mitmete erinevate projektide kaudu, mida finantseerib, kas osaliselt või täielikult Maailma Lastekaitse Fond Rootsist, kelle patrooniks on kuninganna Silvia. Laste aitamise projektid olid väga erinevad: Leedust noorsoopolitsei, kes kurikaeltele loonud klubi, milles läbi spordi ja patriootlik-sõjaväelise kasvatuse suunatakse noori taas õigetele rööbastele. Lätist kõurikute kommuun, kus elatakse kaks, kolm aastat ja tegeletakse tööga, mis annab

väikest taskuraha. Eestist Narva projekt “Igale lapsele oma kodu”, mille nimi räägib juba enda eest ise. Kohtla-Järve projekt “Noor ema”, millega aidatakse alaealisi ning äsja täisikka jõudnud töötuid ja üksikuid emasid. Tartu Lastekaitsekeskuse projekt, millega võideldakse kõikjal Eestis pere vägivalga vastu. Ja muidugi ei puudunud tähtsalt rahvusvaheliselt seminarilt ka Jaaguranna Lillelaager, kes oma projektidega on kinkinud väga paljudele Sillamäe, Jõhvi, Kohtla-Järve ja Maardu lastele õnnelikud lapsepõlvehetked koolivaheaegadel ja nädalalõppudel.

(järg lk 5)



Maailma Lastekaitsefondi juhatus Rootsist ja Prasiiliast.

(algus lk 4)

Seminari avakõne pidas Maailma Lastekaitsefondi peasekretär **Gunilla von Arbin**. Seejärel tutvustas päevakorda Baltimere maade osakonna projektikordinaator **Madelene Barboza**. Brasiilia projekti-kordinaator viibis seminaril vaatlejana. Esimese ettekande esitasid Tartu Lastekaitse töötajad. Ettekanne oli konkreetsest juhtumist, kuidas jõuti kohtuliku lahendini isa suhtes, kes seksuaalselt väärkohtles oma alaealist tütart. Lavastati konkreetse juhtumi puhul: õpetaja roll, kes sai esimesena aru, et lapse kodus on midagi lahti, seejärel noorsootöötaja roll, kelle vestlus lapsega filmitakse videolindile, et ei peaks last hiljem kutsuma kohtusse, kus ta peaks taas meenutama endaga toime pandud õudusi, seejärel vestlust emaga, kes võis küll varem kahtlustada, kuid kelle mõistus on keeldunud uskumast armastatud inimese sellist käitumist. Lausa kohutav on aga asjaolu, et selliseid olukordi võib ette tulla pea igas peres, kus tugev sõprus alkoholiga ja seni kuni probleemist ei räägita, ei ole ka probleemi olemas, on vaid muserdatud hinged ja süütunne, mis seksuaalselt ahistatuid saadab läbi kogu elu. Paljud seksuaalse vägivalla ohvrid, suutmata elada sellise alanduse koormaga, sooritavad enesetapu. Ettekande lõpunäide, kuidas probleemist rääkimine annab ka tulemusi, andis lootust, et olukorda saab parandada.

Nimelt Saksamaal juhtus selline lugu, et üks kuue aastane, hästi riietatud tüdruk läks politseisse ja ütles, et tema isa kasutab teda seksuaalsetel eesmärkidel. Politsei algul ei uskunud seda, sest kuidas see väike tüdruk nii lihtsalt tuleb ja räägib sellist kohutavat asja. Selgus aga sellegipoolest, et tüdruk räägib õigust ja julgust oli tüdrukule andnud televisioonisaade, mis oli mõeldud temavanustele lastele ja kus julgustati lapsi minema politseisse oma murest rääkima. Kui siinjuures tundub, et ahistatakse ainult tüdrukuid, siis see pole sugugi nii, tihtipeale langevad vägivalla ohvriteks ka poisid. Väga sageli toimub vägivald mitte oma peres aga ka noorte endi seas. Kuni sellest ei räägita, võib see probleem olla ka meie vallas. Kui keegi aga midagi teab, võib ta sellest kirjutada meie interneti aadressil E-mail.avak@hot.ee lubame, et võtame ühendust väga heade spetsialistidega ja tagame kohapeal kannataja anonüümsuse. Korraldame lähiajal ka vastavateemalise seminari, mida läbi viima tulevad Tartu lastekaitse spetsialistid. Seminaril oli veel hulganisti sõnavõtte, meeskonnatöö organiseerimise ja projektikirjutamise õpetusi. Jaaguranna Lillelaagri aktivistide, allakirjutanu ja Alex Trope, kõrvadele kõlas lausa muusikana Kohtla-Järve Lastevärvipäeva Tatjana Rudatsenko projekti "Noor ema" tutvustus, milles nähti ainuvõimalikuks laagripaigaks

Jaaguranna Lillelaagrit. Kohvipausidel jagas meile kiitust ka Maardu Lastekeskuse juhataja Sinaida Samoilenko. Kuuldu põhjal sai mitmete projektijuhtide sooviks oma projektilaagreid läbi viia kaunis Jaaguranna Lillelaagris. Kahepäevase seminari lõpp oli emotsionaalne ja täis uut indu oma kodukoha laste ja noorteprobleeme parandada. Jaaguranna Lillelaagrit aga ootas ees veel Maailma Lastekaitsefondi visiit. Kartsime, et Jaaguranna kohta käivaid kiidusõnu võiksid tumestada vastikult märg lumesadu, pikast talvest väsinud loodus, ja lillelaagrisse viiv soparada. Läänest saabunud inimestele tundus aga meie loodus ja laagripaik lausa imelistena. Peasekretär Gunilla von Arbin nimetas seda paika muinasjutumaailmaks ja ta oli siiralt vaimustatud lihtsusest ja naturaalsusest mida ta Jaaguranna Lillelaagris kohtas. Sõnuseletamatuks nimetas ta Seliste puukirikut ja ovatsioonide osaliseks sai ka külatuba, mille kunstilise lahenduse tõttu paluti Seliste külakunstnikku **Ahto Palangut** isiklikult tänada. Artikli lõpetuseks sooviksin Jaaguranna Lillelaagri poolt aga eriliselt tänada Rootsi Suursaatkonna töötajat **Katrin Valdekut**, kelle eestvõtmisel on saanud Jaagunnaale osaks mitmed kõrgetasemelised visiidid ja kelle abi projektide vahendamisel on mõõtmatu.

Jaak Tomson

Maaelu Euroopa Liidus

8. mail, so neljapäeval toimub algusega kell 10.30 Tõstamaa Rahvamajas Euroopa Liitu tutvustav päev. Põhjamaade Ministrite nõukogu poolt finantseeritud projekti viib läbi Pärnu Maavalitsus koostöös MTÜ-ga Pärnumaa Kodukant. Lisaks Eesti kõrgete ametkondade esindajatele räägib Soome külaelu kogemustest EL-s Soome külaliikumise projektijuht.

Päevakava:

10.30 – 12.00 Euroopa Liidu ühinemisleping

Ando Möldre, Euroopa integratsiooni osakonna liitumisläbirääkimiste büroo II sekretär

Marki Tihhonova, juriidilise osakonna Euroopa Liidu õiguse büroo Atašee, Väisministeerium

12.00 – 13.00 EL kogemus Soome külades, võrdlus Eestiga, praktilisi näpunäiteid projektide jaoks

Jaana Kivimäki, Soome külaliikumise EL projektijuht

13.00 – 13.30 Kohv & küpsis

13.30 – 15.00 Maaelu areng EL tingimustes

Kaido Koppel, Maaelu arengu osakonnajuhataja asetäitja
Põllumajandusministeerium

Olge aktiivsed! Meil on võimalus kuulata kohapeal spetsialiste ja esitada neile ka küsimusi. Juba varsti peame tegema otsuse Eesti ühinemise kohta Euroopa Liiduga, peame avaldama oma isiklikku arvamust ning kindlalt ütleva kas "jah" või "ei".

Raine Viitas

Keskkonna- ja arendusnõunik

Mõtisklus tervisest

Täna nägin Eestimaad: 91 a. vanahärra ehitas sauna

Maa-arstina töötamine on eriline sellepolest, et nii mõnigi inimese mure on paremini mõistetav kui on teada inimese psühhosotsiaalne taust. Lihtsamalt öeldes - kuidas on inimene seotud oma kodu ja lähedastega, millised on valitsevad suhted, millised mured ja rõõmud on inimest tabanud lähipäevil-nädalatel-aastatel, kogu elu jooksul üldse. Otsides seoseid patsiendi vaevuste ja tema elukeskkonna, mõtete, pere ja naabrite vaheliste suhete, perekondlike haiguste-seisundite jm vahel, on küll väga aeganõudev ja keerukas, kuid ka väga rahulduspakkuv. Nii mõndagi patsienti vaevab küsimus: "Miks on minul just see haigus tekkinud?" Nüüd saab anda ka vastuse. Isegi kui enam midagi suurt teha ei ole võimalik, siis selgus on juba iseenesest suur asi. Patsient jääb rahule ja koos tohtriga püütakse muuta midagigi paremuse poole. Selle aluseks on koostöö ja üksteise-mõistmine.

Valusaks teemaks 50-60 aastastele on lähenev pensioniiga. Tihti õhatakse murelikult: "Peaks veel paar aastat vastu pidama, siis saaks pensionile." Olen küsinud vastu: "Mis saab siis?" Saabuvat eluetappi näikse isegi oodatavat, seda kujutatakse ette ajana, kus enam midagi teha ei ole vaja, elu kulgeb iseenesest. Miks on Eesti meeste eluiga naiste omast pea 10 aastat lühem? Kas selle taga on vaid südame-veresoonkonna haigused ja vähkkasvajad? Leian, et oma osa on siin liiga järsul elurütmimuutusel. Kui enne pensionile jäämist tunneb mees, et ta on vajalik ja hinnatud, siis nüüd on olukord, kus nagu olekski elu läbi.

Tööl enam ei vajata, kodus oleks ka nagu kõik olemas, mis muud kui oodata... surma.

Sellises olukorras tekib järjest süvenev depressioon ehk haiguslik kurva-meelsus, mis omakorda põhjustab organismi kiirema kulumise ja õige pea järgnebki see, mis muidu peaks aset leidma 20-30 aasta pärast. Kindlasti on paljudele tuttav imestus, enne pensionile jäämist oli üks või teine töömees nii terve, nooruslik ja tugev, polnud mingit märkigi tõvedest. Ja nüüd, paar aastat peale pensionile jäämist, jäi ta nii otsa ja surigi lõpuks ära.

Terve inimene on töötav ja loov inimene. Ja seda mitte pensionini, vaid viimase hingetõmbeni. Töö ja loovus ei tähenda seda, et selle eest peaks saama raha, vaid hoopis teadmise- ma olen olemas ja suudan oma mõtteid ellu viia.

Paari nädala eest kohtasin enda jaoks midagi imelist, mis näib kinnitavat eeltoodud mõtteid. Saulepi külas, Varbla vallas elab härra Anton Pirso, kes on sündinud aastal 1910. Möödunud suve sisustas ta sellega, et ehitas rehielamu laudaosa müüride vahele...väikese sauna. Et oleks koht kus ihu eest hoolitseda, saada sooja vett ja visata paar nähvakat mõnusat leili. Valmiski väike ehitis, kus ruume on kaks. Esimeses saab riietuda ja kuivatada, teises asub aga raudtunnist konstrueeritud saunaahi ja väike lava.



Suits juhitakse läbi toru ehitise katusest välja. Hoone päris katust müüride kohal ei ole, ajahambast puretuna on see juba hulk aastaid tagasi sisse langenud. Saunaahi võimaldab põgusa tutvumise järel ebaselgeks jäänud mehhanismiga toota ka sooja vett. Soe vesi ja leiliruum, mida veel osata tahta. Vanahärra tütar Eha on saunaga väga rahul, oma ülesannet täidab see hästi. Ükski tegu ei sünni iseenesest, sellele eelneb alati mõte. Mõte kasvab ja kasvab, selle piirjooned hakkavad üha enam selgemat ilmet võtma. Ka selle ehitisega oli nii, kõik oli vaja ju panna peas paika- asukoht, materjalid, saunaahi, katuse ja seinakonstruktsioonid ja veel kümned ning kümned pisiasjad. Järgnes tegu ja nii ta valmiski. Vanahärral endal löövad silmad särama ja ta muutuks nagu paarkümmend aastat nooremaks kui ta pajatab oma saunast. See on näide sellest, kuidas suudab terve vaim muuta ka keha tervemaks. Hoidkem oma vaimu!

Madis Veskimägi

Norra-tuhandete unistuste maa

Kes meist ei unistaks näha lumiseid mäetippe, karestkulisi jõgesid ja võrratuid looduse imesid. Esimest korda Norrasse tulles pidid teised mulle meelde tuletama, et võiks suu kinni panna, kui suurte silmade ja ammuli suuga ümbritsevat vahtisin. Uskumatu oli järsku nii lähedal ja veel meeletum, kui ette olin kujutanud.

Kuidas on võimalik, et loodus on andnud ühele maale ja rahvale sellise muinasjutulise maastiku?

Nüüd, kus olen siin elanud üle ühe aasta, loodusega harjunud ning kahe jalaga maa peal, hakkan endale looma pilti Norra riigist kui tervikust, mitte ainult ümbritsevast ilust, vaid ka inimestest selles.

Minu eelnev ettekujutus norrakatest oli umbes samasugune kui loodusest, nüüd aga mõistan ja vahel ei mõista ka, et meie kultuurid ja kasvu-keskkonnad on väga erinevad. Muidugi, mis on Eestil vastu panna ühele maailma rikkamale ja kõrgeima elatustasemega riigile.

(järg lk 7)

(algus lk 6)**AGA ON KÜLL!**

Norrakatest väga suur protsent peab end õnnelikeks inimesteks. Eestis on see arv kindlasti tunduvalt väiksem ja tulenev materiaalsest olukorrast.

AGA: Kas on see õnn, kui meil on raha jalaga segada, ostes poest 8 kilekotitäit toitu, et vähemalt 3 hiljem prügikasti visata?

On norra lapsed õnnelikud, et nad võivad jalad laua peal nõuda kõike, mida sülg suhu toob ning ka saada kõik?

Kas on nende kooliharidus parem, kui teises klassis hakatakse tähti õppima ja kümne piires arvutama, põhjendusega, et lastel peab võimalikult pikk lapsepõlv olema?

Eestlane Eestis arvab, et Norra ühiskond on ideaalne. Aga kui neil kõik nii hästi on, miks siis neljakümne aastased inimesed surevad massiliselt vähki, noorukid joovad ja tarbivad narkootikume mõistuse kadumiseni, suurlinna tänavatel on norra rahvusest

kerjused ning kellelgi pole kellegi jaoks aega.

Igaüks püüdleb ainult iseenese heaolu poole.

Kuidas suhtutakse eestlastesse siin heaolühiskonnas? Kaastundlikud pilgud saadavad meid kui kuldseesse paradiisi pääsenuid. Minu ümbruskonna kõige suurem reklaam Eestile on ajalehepiltidel Narva tänuhõltsust abisaadetist vastuvõttev prügimäeahvas ja teadmine, et teil on seal kõik nii odav. Sattusin ükskord tänaval juhumöödujalt kella küsima ning minu võõramaine aktsent tegi kellaomaniku uudishimulikuks, et kust mina küll tulen? Saades teada minu päritolust, ei suutnud ta rõõmu varjata ning kilkas: "Oh ma tean Eestit küll, ma just kurdusin teile sinna kindaid ja sokke abisaadetiseks."

Seda kõike pole just väga meeldiv kogeda ning eks meid eestlasi on tõepoolest maailmas palju laiali aga otsime me kõik siis õnne. Arvan, et meie töökus, tarkus, intelligentsus, jonn ja paindlikkus aitavad võõraste

keskel hästi hakkama saada. Kuigi siin Norra kuningriigis tunnen kohati alandavat suhtumist ja üleolevat suhtumist meisse, on mul väga hea meel, et ma erinen neist-et ma olen näinud väikest värsket kurki ja granaatõuna, et ma ei sõida südasuvel Hispaaniasse kohvris kolm paar villaseid sokke, et ma tahan aidata inimesi ka selle eest tasu saamata, et endale midagi lubada, pean pingutama, et hiljem olla õnnelik saavutatu üle, et minu parim sõber ööpäevaringselt pole telekas, et ma ei unusta enda kõrvalt inimesi, kes on mulle tähtsad-vaatamata rahvusest, materiaalsest seisundist ning et ma ei muutuks iseenda ainukeseks sõbraks. Aga Eesti tahab ju ka ruttu rikkak ja Euroopasse. Kas meist saavad siis eurooplased või jääme eestlasteks?

Tervitustega Norrast

Kairi Kuur

Vana pilt jutustab

Sellel 1932.aastast pärit pildil on kaks noormeest, kaks Aleksandrit. Pikem (paremal) Aleksander Martinson (1908-1945) Kiraste külast ja lühem Aleksander Maiste samast lähedalt Tõhela külast.

See pilt tuletab meelde läinud aasta 7. juuni Postimeest, kus üle lehe juttu Hiina presidendist Jian Zeminist ja Eesti esimesest suursaadikust Hiinas – Mait Martinsonist (sünd.1969). Hiina president pidavat tulema Eestisse vaatama, kas kõik selle maa inimesed on nii pikad kui nende suursaadik. Pildil olev pikem Aleksander on Mait Martinsoni vanaisa. Mait Martinsoni isa Ants (sünd.1935, on Aleksandri vanem poeg) ütles, et kõik ta kolm poega (tal on veel ka kaks tütar) on täpsemalt üle mõõtmata, kuid kõik on temast tüki maad pikemad. Mait on peaaegu 2m ja Hiinas on see pikkus eriti nähtav. Maidu pikkus ehk ongi vanaisast, kes

kõikidest ümbruskonna meestest

silmatorkavalt pikem.



Aleksander Martinson oli ettevõtlik mees. Õppis Vigala põllutöökoolis (1926-1928), oli talundipraktikal Soomes. Kool andis teadmised põlluvilja- ja loomakasvatuse, talurajamise ja ka veterinaaria alal. Oli külavanem. 1934.aastal sai ta isatalust Suure-Jakobilt 21 ha maad ja rajas Kiraste külla (Mats Mötslase sünnikohast põhja poole) Paadrema jõe äärde imekauni talukoha (kutsuti mitmeti: Välja, Aasa, Metsa). Rehielamu ehitati kunagisele rukkipõllule, vesivaod olnud veel mitmeid aastaid nähtavad. Üks tuba oli tal vet. abi kabinetiks. Naise otsimine läks lihtsalt, perenaiseks sai isakodus teenijaks olnud Saaremaa neiu Aliide.

Viimane suur sõda sundis selle armsa kodu maha jätma ja nüüdseks on elupaik täielikult hävinud.

Vaike Hang

Algab esimene kvoodiaasta

Selleks, et põllumehed saaksid toodangu eest kõrgemat hinda, on Euroopa Liidus juba üle kümne aasta kasutusel tootmiskvoodid.

Tänavu 1. aprillil algaval kvoodiaastal rakendatakse süsteemi lihtsamal kujul kui ELis. Kvoodi ületamise korral ei määrata trahve ja kvoote ei ole võimalik osta ega müüa. Kvootide jaotamise, andmete kogumise ja kontrollimisega tegeleb Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Amet (PRIA).

Tootmiskvoot jaguneb otseturustuskvoodiks ja tarnekvoodiks. Tarnekvoot on toorpiima kogus, mida põllumees tohib kvoodiaasta jooksul piimatööstusele müüa. Otseturustuskvoot kehtib piimale ja piimatoodetele, mida lehmapidaja müüb otse tarbijale, näiteks naabritele või lähimas asulas korrusmajade elanikele. Tootjal, kellele ei ole kvooti määratud, ei ole õigust toodetud piima turustada.

Kes sai kvoodi

Piimakvooti on vaja ainult neil loomapidajatele, kes piima turustavad. Kui lehmapidaja ei turusta omatoodetud piima, vaid tarvitab selle

oma majapidamises ära, siis tal ei ole piimakvooti vajagi.

Piimakvoodid määrati 14. veebruaril. Tootmiskvoodi sai 2666 tootjat 110 964 looma kohta ja piimakvoodi suuruseks kujunes kokku 645 675 tonni. Sellest 95,6% ehk 617 tuhat tonni moodustab tarnekvoot ja ülejäänud 28 tuhat tonni on otseturustuskvoot.

Esimene kvoodiaasta

Esimene kvoodiaasta algab 1. aprillil 2003 ja kestab 31. märtsini 2004. Selle aja jooksul turustatud piima kohta tuleb PRIA-le aru anda.

Need tootjad, kellel on ainult tarnekvoot ja kes müüvad piima tööstustele, ei pea aruandeid esitama, sest seda teevad nende eest piimatööstlejad. Tööstustel tuleb kord kuus esitada PRIA-le aruandlus kokkuostetud piima kohta tootjate lõikes.

Kui tootjal on nii tarnekvoot kui ka otseturustuskvoot, siis tuleb tal esitada aruanne ainult otseturustatud piima ja piimatoodete kohta. Tööstusele tarnitud piima kohta esitab aruande piimatööstus.

Neil loomapidajatel, kellel on otseturustuskvoot, tuleb arvestust

pidada kogu toodetud piima kohta. Kirja peab saama nii oma pere poolt joodud piim kui ka müüdud piim ja kohupiim ning piimatoodete laoseis. Tarbitud piima kohta peab jääma aruandlus kohapeale, et seda oleks vajaduse korral võimalik kontrollida. Otseturustuskvoodi omanik peab esitama PRIA-le pärast iga kvartali lõppu kvoodi täitmise kohta vormikohase aruande. Aruandes peavad olema kirjas otseturustatud toorpiima ja piimatoodete kogused toodete kaupa.

Uus tootja

Ettevõtjal, kellel ei ole kvooti, kuid kes soovib alustada lehmapidamist ja/või piima turustamist, saab PRIAst piimakvooti taotleda. Seda on praeguseks teinud 89 loomapidajat. PRIA arvutab uuele tootja kvoodi suuruse, korrutades tootjale kuuluvate jõudluskontrolli all olevate piimalehmade arvu 5591 kiloga.

Nagu iga uus asi, vajab ka piimakvoot harjumist ja selleks esimene kvoodiaasta ongi. Euroopa Liidus olles tuleb täies ulatuses kasutusele võtta sealne piimakvoodi süsteem.

Heli Raamets

PRIA pressinõunik

Hansapanga Suurte Perede konkurss keskendub laste hariduspüüdluste toetamisele

Hansapank koos Arno Tali Sihtkapitaliga kuulutavad välja seitsmendat aastat järjest toimuva suurte perede toetuskonkursi "Terve ja tugev Eesti pere," mille peamine eesmärk on tunnustada ja toetada lasterikaste perede lapsi hea hariduse omandamisel ning nende aktiivset osalemist huviringides.

Konkursi nõukogu liikme ning Hansapank Eesti suhtekorraldusjuhi Ando Noormetsa sõnul on konkursi eesmärk ning rõhuasetus lastel ning nende tulevikul. "Laste haridustee planeerimisega ja selleks vajalike tingimuste loomisega tuleb vanematel tegeleda põhimõttetuult. Suurtel peredel on laste arendamiseks olemas head eeltingimused. Hansapank soovib oma konkursiga tublidele

peredele toeks ja abiks olla," lisas Noormets.

Konkursile on oodatud osalema perekonnad, kus kasvab vähemalt kolm alla 18-aastast last ja kus elatakse täisväärtuslikku pereelu. Hansapank on välja pannud kaksikümmend viis 15 000-kroonist preemiat tunnustust väärivatele peredele nende laste püüdluste toetamiseks.

Erinevalt eelnevatest aastatest toimub konkursile laekuvate avalduste esimene hindamisvoor Hansapanga ja Arno Tali Sihtkapitali vastava nõukogu poolt. Lõppvaliku tegemiseks koguneb Hansapanga kohalike juhtide initsiatiivil maakonna põhine hindamiskomisjon, mille töös saavad osalema ka kohaliku omavalitsus-

üksuse haridus- ning sotsiaal- ja tervishoiutöötajad.

Konkursist osavõtuks tuleb peredel täita pereankeet. Kõik pereankeedid tuleb peredel hiljemalt **25. aprilliks** tuua või saata postiga lähimasse Hansapanga kontoris. Kõikide laekunud ankeetide hulgast valib Hansapanga ning Arno Tali Sihtkapitali hindamisnõukogu 9. maiks välja 80 tublima pere ankeedid. 25 tublima perekonna nimed teeb Hansapank koos Arno Tali Sihtkapitaliga teatavaks 20. mail 2003. Lisainformatsioon: Ando Noormets, Hansapank Eestis suhtekorraldusjuht tel 6131240.

Eugenie Brusnitsin

Arno Tali Sihtkapital
tel 6 410 400

Lasteaia lood.

22. märtsil käisime kahe suurema rühma lastega Pärnu teatris "Endla" vaatamas lastelavastust "Karlsson Katuselt". Teatrietendus oli suurepärase, pakkus lapsepõlves loetud raamatu meeldetuletuseks toreda elamuse täiskasvanutelegi, mis siis veel lastest, kellest mõni sattus päris teatrisse esimest korda, rääkida. Kahju ainult, et piletihind oli üpris soolane ja polnud paljudele vanematele taskukohane. Kõigile meeldis väga preili Sokk, keda kehastas Sepo Seeman. Tagasiteel

juhtus ka väike äpardus: buss läks katki. Õnneks jõudsime siiski tänu bussijuhi leidlikkusele kohale.

35. tööjuubelit tähistasid Õie Org ja Ester Põltsam. Linda Andersonil sai aga lasteaia töötatud 25 aastat. Ühises kohvilauas meenutati oma esimesi tööaastaid. Soovime neile jõudu - jaksu edaspidiseks. Selle elukutse eeliseks on, et lasteaiaõpetaja ei vanane iial. Ikka on neil noorussäde silmades ja teadmised ning oskused, mida sirguvale põlvkonnale edasi anda. Sel aastal tuleb tööjuubeleid veelgi.

Kevadpühadeks kaunistame töötajate ja lastevanemate abiga koridori lihavõttekompositsioonidega. Palume igasse seadesse lisada ka lapse enda värvitud muna. Kõige huvitavamalt värvitud muna saab auhinna. Näitusel osalevad tööd peaks olema ära toodud 16. aprilliks. Ootame kõiki huvilisi vaatama ja hindama.

4. mail külastame kääbusloomade loomaaeda Kilingi-Nõmme lähedal Sigastes. Buss väljub alevi parklast kell 9.30. Kui ilm on ilus, saame seal ka väikese pikniku pidada ja üheskoos aega veeta enne kevadisi aiatöid.

Aita Lind

MIS TOIMUB?

Tõstamaa Rahvamajas

LOODUSFOTODE NÄITUS Autor EVE KÄÄR

Avatud tööpäevadel kl. 14 - 18
kuni 2. maini

Neljäpäeval, 17. aprillil kell 20.00
(väikeses saalis)

KOHVIK-KLUBI ÕHTU Laulab ja vestleb UNO LOOP Tantsuks. ans. "Õ"

Pääsmed eelmüügis
Tõstamaa raamatukogus: 30.-
pensionäridele 20.-
Samal õhtul pääse 40.-

Kolmapäeval, 23. aprillil
JÜRIÕO JOOKS

Neljäpäeval, 24. aprillil kl. 15
(näituse saalis)

FOTOGRAAF

Passipildid 4 tk. - 30.- kr.
8 tk. - 50.- kr.

Samuti saab teha portree- ja perepilte
(hinnakiri kohapeal)

Neljäpäeval, 24. aprillil

Tõstamaa valla laste loomelaager

Reedel, 25. aprillil

Tõstamaa valla noorte loomelaager

Reedel, 25. aprillil kl. 21.00

DISCO Dj. Alo & Ülar

Pühapäeval, 11 mail

"KONTSERT EMALE"

Jälgi reklaami!

Tõhela Rahvamajas

Laupäeval, 17. mail kl. 20.30
TANTSUÕHTU

Pootsi koolimajas

Reedel, 9. mail kl. 13.30
EMADEPÄEVA KEVADPIDU

Seliste Külaselts ja külatuba kutsub

Reedel, 18. aprillil kell 20.00
SUURE REEDE Jumalateenistus
Seliste puukirik

Reedel, 19. aprillil kell 20.00

LINE tantsu õhtu

PAA & West

Seliste rahvamajas

Üritus kõigile tasuta !

Kohapeal puhvet

Laupäeval, 26. aprillil kell 10.00

Seliste küla korrastustalgud

Võimalusel kaasa võtta: reha, käru,

kirves, saag,

kauss ja lusikas supi jaoks.

Meist kõigist oleneb Seliste küla heaolu
ja korrashoid!

Palume rohket osavõttu!

Madisele maja vaja!

Tõstamaa tohter soovib oma perele **MAJA**. See võiks asuda Tõstamaa lähiümbruses või ka veidi kaugemal. Hea, kui oleks võimalik kohe sisse kolida. Eluruumide pindala 100-150m. Kindlasti vesi, töötav kanalisatsioon, stabiilne elekter, telefoni ja interneti paigaldamise võimalus.

Kõigil, kel midagi pakkuda, võtta ühendust tel 96 003; 71 940; 052 304 45

Tõstamaa Valla Muinsuskaitse Selts kutsub üles kõiki Tõstamaa valla elanikke üle vaatama oma albumeid ja pildikogusid, leidmaks huvitavaid fotosid koolielust, seltsielust, hoonetest ja igapäeva töödest. Fotodest teeme koopiad, originaalid tagastame. Pildid palume tuua "Härma poodi"

Jäädvustagem oma kodukoha ajalugu üheskoos.

Kui vana on Tõstamaa kirik?

17. sajandi algusest peale on esimesi teateid ka Tõstamaa kirikust. 1613. a. pärit kiriku visitatsiooni protokollis mainitakse Neitsi Maarja sündimise kabelit, mis asus Kastna mõisa põllul.

1624. a. revisjonis mainitakse, et Tõstamaa mõisa juures on Püha Peetruse kabel, millel pole oma maad ja kus jumalateenistust pidas mitterakslasest pastor Pärnust. Kirikukellad olevat Rootsi sõdurid Poola sõjas ära viinud. 1672. a. märkmetes öeldakse Kastna kabeli kohta, et see olevat väga viletsas seisus. Puuduvat korralikud istmed, korralik kantsel, ka olevat kabel selles asukohas kõigile kihelkonna inimestele liialt kaugel. Sellepärast nõutakse uue kiriku ehitamist Sepp Mardi maale. Maa olevat kinkinud Tõstamaa mõisa omaniku, assistentsnõuniku proua Anna V. Helmersen.

Peale kiriku koha saavat uus kirik veel ½ atra maad ja vabastatakse kõigist maksudest.

1674. a. antakse käsk Tõstamaa valitsejale Schröder'ile otsekohe algust teha kiriku ehitamisega. See uus puukirik seisnud praegusest idas. 1674.a. kutsutakse Tõstamaa kirikule esimene iseseisev õpetaja, kelle jaoks asutatakse 1680.a. 24. Sept. kirikumõis.

Vene usku minek võttis Tõstamaal massilise iseloomu. 1845 – 47 läks 5/6 koguduse liikmeid kreeka – õigeusku. Inimestele lubati maad ja teoorjusest vabaks saamist.

15.III 1865 anti määrus, milles lubati segausuliste abielust sündinud lapsi ristida ja õpetada mistahes usus.

Rahva meele- kibedust ja pettumust kr. – õigeus ja ta esindajais suurendasid veel korduvad ikaldusaastad (1864, 1867, 1868), eriti raske oli 1868. a. oma täieliku ikalduse ja epideemiana möllava

kõhutõvega. Järk – järgult pöörati kr. Õigeusule selg ja tuldi tagasi luteri usku. Suuremad taganemised õigeusust olid 1879. – 89. aastail ja 1897 – 1901.

Tõstamaa koguduses oli 1925. a. liikmeid 800 ümber. Koguduse väiksuse ja kehvuse pärast on kirik vabastatud maksust kirikute keskkassa heaks.

Tõstamaa kirik praegusel kujul ehitati 1763 – 68.a. 1861.a. ehitati kirikule uus oreliruum, 1888 uus kirikulagi ja asendati kivikatus sindlikatusega.

1863. a. kinkis õpetaja kiriku 100. juubeliks renoveeritud altarpildi. Tundmatu kunstniku töö kujutab püha õhtusöömaega Kristusega. Samal aastal lammutati ka altaris asuv kantsel, mille asemele ehitati uus – gooti stiilis.

Orel ehitati 1850. a. Schwalbenberg'i poolt. Raha saadi koguduse liikmeilt. Kiriku kell valati 1861. a. Riias Ed. Petri poolt eestikeelse pealkirjaga.

Vee- ja kanalisatsioonitrassi kraavi kaevamise tagajärjel vajus 1972.a.



jaanilaupäeval Tõstamaa kiriku esikülj koos torni ja kukega kokku. Keegi õnnetuses viga ei saanud. Rahvasuu räägib seitsmest vennast, kelle ühine kirikuskäik varingu põhjustanud.

Muinsuskaitse Seltsi rahadega on taastatud kiriku torni kiviosa, edaspidi loodetakse taastada ka tornikiiver. Samuti plaanitakse katuse remonti.

Kirik tegutseb vaatamata liikmete vähesusele. Liikmeid 2003.a. vaid saja ringis, aktiivseid vaid 40. Oma jälje on jätnud selles pikad okupatsiooniaastad, mil riik ei soosinud kirikute tegutsemist ja kirikus käimist. Samuti pole olnud oma kohalikku õpetajat – kirikutöö hinge.

Tõstamaa kiriku vanuseks võiks lugeda 240 aastat, või hoopis 390?

Tõstamaa Valla Muinsuskaitse Selts
10.04.2003.a.



Teateid Tõstamaa Tervisekeskusest

Lähikuudel toimub Tõstamaa ja Varbla arstipraksiste liitumine. See võimaldab meie kandi rahvale ellu viia väga tähtsa muudatuse, nimelt korraldada tööajaväline meedikud valve kahes vallas. Kõik meedikud-velskrid ja kogenud õed, kellega pole

au olla kohtunud, andke endast märku ja loome süsteemi, mis siani Eesti tervishoiu maastikul puudub: ööpäevaringse peremeediku valve. Kontakttelefon 044-71940. Oodatud on kõigi Tõstamaa ja Varbla valla elanike mõtted ja ootused

tervishoiu osas. Oleme valmis kohtuma rahvaga ja kuulama. Nende ürituste korraldamisel on vahest suurem roll küla ja vallavanematel.

Lugupidamisega

Madis Veskimägi, 13.04.2003

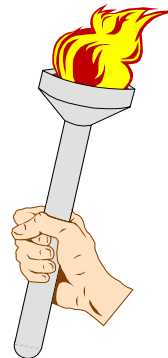
Jüriöö ülestõusu 660. aastapäeva tähistamiseks traditsiooniline

Tõstamaa

JÜRIÖÖ JOOKS

Kolmapäeval, 23 aprillil

Registreerimise algus seltsimaja ees 20.30, avamine 20.45, start kell 21.15
6 liikmelised (3N+3M) võistkonnad
Võistkonnal peab olema teatepulgana kasutatav tõrvik (vähemalt algul põlev) !
ühe etapi pikkus ca 400
vanusegrupid:
võistkonna koguvanus kuni 60 aastat, 61-90 aastat, 91-180 aastat, üle 180 aasta !



Auhinnad parimatele, loosiauhinnad !

Luba endale sportlik kevadõhtu !

Lustakas lastelaager päikeselisel Toorakul.

Lõbus ja seiklushimuline koolipoiss- või tüdruk! Sel suvel toimuvad Haapsalu lähedal Toorakul 7-päevased Lõbusate Narride lastelaagrid.

Mis toimub?

- * Teeme teatrit ja näomaalinguid.
- * Käime ekskursioonil Haapsalu linnas ja matkame Vormsi saarel.
- * Ronime rongi ja vaatame raudteemuuseumis ringi.
- * Meisterdame, maalime, voolime ...
- * Spordime, tutvume militaarstruktuuridega, hüppame batuudiga.
- * Korraldame lõkke-ja stiiliõhtuid.

Laagrivahetused:

15.06.-21.06.
26.06.-02.07.
03.07.-09.07.
10.07.-16.07.
17.07.-23.07.
24.07.-30.07.
10.08.-16.08.

Majutus 2-4 kohalistes tubades.

Tuusiku hind 1800.- (grupp alates 5st.lapsest a` 1500.-).

Helista ja pane ennast meie laagrisse kirja!

Lisainfo : Taavi Talpsepp Tel. 0 648 46 94

Lõbusad Narrid GSM. 055 85 696

MTÜ Carol-Conrad E-mail: info@narrid.ee

www.narrid.ee



**Lõbusad
Narrid**

Õnnitleme aprillikuu sünnipäevalapsi!

*Kuigi kiiresti möödub aastate lend
ja põues väheneb nooruse ind,
kuid ära sa leina hommikust ilu-
ka õhtusel päikesel on oma võlu.*

Sinaida Rohumäe	92	Helju Tell	81	Edi Tõnismäa	71
Ella Kollo	90	Jüri Salk	81	Endel Raavik	70
Hilda Pinn	87	Linda Estam	81	Elmar Kuld	70
Milda Luht	86	Artur Laan	79	Heldi Kiirats	70
Ada Reinson	82	Salme Kasela	76	Virve-Õiela Edvand	65
Jaan Kütt	82	Juta Kase	76	Eino Jaagu	55
		Endel Andrese	76	Esta Press	55
		Vello Lapp	73	Vilja Klaas	55
		Vaiki Kruusma	72	Leo Salk	50
		Õilme Vaarmaa	72		
		Elvi Jaakson	72		



Laupäeval, 31. mail **TÕSTAMAA KOOLI** 315. aastapäev

Kavas:

- näitused
- spordiprogramm kell 15.00
- ajalootund 16.00
- **pidulik kontsertaktus kell 18.00**
- peoõhtu 21.00

Oodatud on kõik endised kooli
töötajad, õpetajad ja õpilased

Seoses kooli juubelipidustusega otsime
TOITLUSTAJAID

Soovijatel palun ühendust võtta
telefonidel: 96 226; 05 261 935

Härma Poodi saabusid müügile "Baltik
Vairas" jalgrattad. Võimalik ette tellida.

TÕSTAMAA KIRIKUS ÜLESTÕUSMISPÜHA JUMALATEENISTUS pühapäeval, 20 aprillil kl 14.00 õp. Urmas Viilma

Ka sel kevadel on Pootsis Sillametsa talus saadaval
suures valikus köögivilja- ja lilletaimi. Külastajad
oodatud iga päev.

Müügipäevad Tõstamaa alevis Härma poe taga
alates 09.maist reedeti k.9.00- kuni ostjaid ja kaupa
jätkub.

Selistes Jaani Äri juures reedeti orienteeruvalt
k. 12.30

Tõhelas 16.mail ja 06.juunil k.12.30

Kastna rahvale teatan kohapeal.

Pidevalt on õitsvad lilled müügil Härma poes.
Nõudke ikka kodumaist!

Ilusat kevadet soovides Milvi

Tel. 96-354
Mob. 052 800 86

Tööpakkumine...

nobedate näppudega maasikakorjajatele. Alates
umbes 20. juunist. Teatada endast kuni 1. maini.

Info tel. 96-354 või 052 800 86

Tõstamaa
valla
ajaleht

Toimetus:

Lea Rannik Tõstamaa Raamatukogu
Alo Adler Tallinna Tehnikaülikool
Trükkinud OÜ Hansaprint

tel. 96 184
tel. 96 231

lea.rannik@mail.ee
alo.adler@mail.ee